

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: pank võib tarbijaga sõlmitud põhimakseteenuse lepingu lõpetada vaid erandjuhul

Riigikohus: pank võib tarbijaga sõlmitud põhimakseteenuse lepingu lõpetada vaid erandjuhul

22. märts 2023

Riigikohtu tsiviilkolleegium selgitas täna avaldatud otsuses, et pangal on õigus tarbijast kliendiga sõlmitud põhimakseteenuse lepingu üles öelda ainult erakorraliselt ehk olukorras, kus selleks on mõjuv põhjus.

Kolleegium viitas otsuses sellele, et tänapäeval kuuluvad pangateenused sisuliselt põhivajaduste hulka. Ilma pangakontota on inimesel raske – kui mitte võimatu – teha paljusid eluks vajalikke toiminguid: saada kätte töötasu või riiklikke toetusi, tasuta kommunaalmakseid, osta erinevaid kaupu ja teenuseid jne. Seetõttu on krediitiasutustele Euroopa Liidu direktiiviga (2014/92/EL) ja võlaõigusseadusega pandud kohustus pakkuda tarbijatele põhimakseteenuseid.

Kohtus oli arutusel hagi, mille tarbijast klient esitas Swedbanki vastu arvelduskonto ja maksekaardi lepingu lõpetamise tõttu. Pank põhjendas lepingu ülesütlemist sellega, et tarbija oli seotud äriühingutega, mille rahapesurisk oli panga hinnangul kõrge.

Riigikohtu tsiviilkolleegium nõustus ringkonnakohtuga, et põhimakseteenuse lepingu korraline ülesütlemine ei olnud lubatud, mistõttu kliendi hagi tuli rahuldada. Võimalik on ainult lepingu erakorraline ülesütlemine, mida krediitiasutusel tuleb sisuliselt põhjendada ja millele tarbijal on võimalik ka vastuväiteid esitada.

Kuna Eesti võlaõigusseadus erinevalt EL-i direktiivist ei täpsusta, millisel juhul on võimalik tarbijaga põhimakseteenuse lepingut lõpetada, tõlgendas kolleegium seadust kooskõlas direktiiviga. Selle järgi on krediitiasutusel õigus leping ühepoolset üles öelda üksnes erandlikel juhtudel – näiteks rahapesu ja terrorismi rahastamist või kuritegude uurimist ja ennetamist puudutavate õigusaktide rikkumise korral.

Direktiiv rõhutab sedagi, et viited võimalikele õigusaktide rikkumistele ei tohiks olla pankadele ettekäändeks äriliselt vähematraktiivsete tarbijate tagasilükkamiseks. Seetõttu võib põhimaksekonto lepingu tarbijaga lõpetada üksnes juhul, kui tarbija seadusevastane käitumine on nõuetekohaselt kindlaks tehtud, mitte põhjusel, et kontrollimine on liiga tülikas või kulukas.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-pank-voib-tarbijaga-solmitud-pohimakseteenuse-lepingu-lopetada-vaid>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=2-21-3552/52>